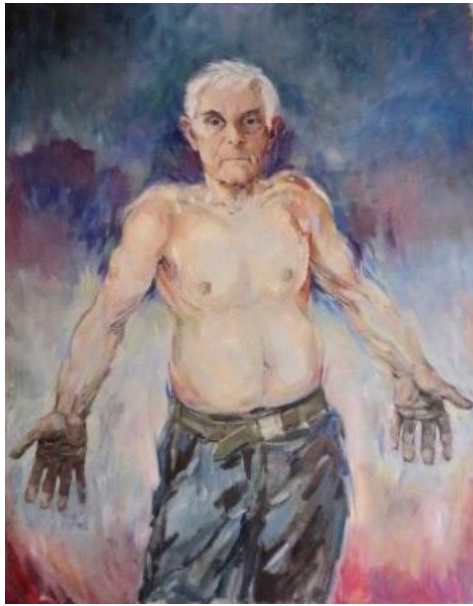

V

Komende expositie bij Van Slagmaat en een bijzonder slot

We spreken we elkaar allang niet meer via Zoom.

Eerst kijken we terug op de vier vorige gesprekken en nu willen we tot een afronding komen. Afronden bij Jan is moeilijk, want Jan wil nog heel veel kwijt. We bespreken de mogelijkheid om een boek te maken over zijn leven en werk en nemen ons voor daar in de komende tijd nog eens voor om de tafel te gaan zitten.

We gaan naar boven naar zijn atelier waar hij veel tijd doorbrengt. Jan toont een flink aantal recente werken en laat de schetsen zien die voor de voorbereiding van nieuw werk dienen.

Je beeldhouwt niet meer, maar je schildert nu ?

“Ik schilder bijna iedere dag en ik werk nu aan een expositie bij Mariette van Slagmaat. Het moet een expositie worden van werk van 2018 tot 2020. Het was in het voorjaar gepland, maar de Coronacrisis gooide verdorie roet in het eten. Dus is het uitgesteld van de zomer naar begin september”.

Foto privécollectie

Sinds Jan in 2018 terugkeerde naar Woerden is hij gaan schilderen. Deels omdat beeldhouwen te vermoeiend werd en ook omdat Mariette van Slagmaat hem voor een expositie uitnodigde. Dan gaat er wat tijd overheen, maar nu zijn tussen de dertig en veertig schilderijen klaar. Puck Sluijs heeft de nodige uren meegewerkt om alles ingelijst te krijgen.

Jan heeft zich niet beperkt tot een thema, evenmin tot een keuze in realistisch, impressionistisch of abstract. Heel bescheiden vertelt hij: “Ik schilder gewoon waar ik zin in had. Ik voel me daarin gewoon lekker vrij. Fijn dat het exposeren nu gaat gebeuren. Mijn vriend Ton Planken opent het op zaterdag 5 september. Ik hoop dat er veel leden van de Kunstkring komen.”

Toch is de expositie meer dan het plezier dat Jan er in heeft gelegd.

Mariëtte van Slagmaat weet het treffend te verwoorden in haar uitnodiging voor deze expositie: “Nu is Jan terug met schilderijen, die onmiskenbaar van zijn hand zijn. Op een enkele uitzondering na schilderde hij vrouwen, hun vormen teruggebracht tot gestileerde lijnen die vloeiend of hoekig verbonden zijn. Bijna kubistisch, geschilderd in tinten die doen denken aan de groene of bruine patina van brons. Zijn portretten en naakten hebben juist een hoog impressionistisch gehalte en zijn verrukkelijk vlot geschilderd”.

De expositie loopt tot eind oktober.

Jan schildert nu iedere dag en het is dit jaar zeker niet voor het eerst. In zijn woonkamer hangen enkele prachtige werken en Kitty haalt nog een mooie tekening in Oost-Indische inkt van Jan naar beneden.

“Getekend toen ik zestien was en op de avondopleiding zat in Utrecht. Hij kwam deze week weer tevoorschijn bij het opruimen van zijn atelier.

Er moeten ook nog zes schilderijen in het depot staan van het gemeentehuis, herinner ik me. Die heb ik ooit in het kader van de BKR gemaakt en enkele burgemeestersportretten daar in de hal zijn ook van mijn hand”.

Jan blijft gaan, hij kan niet anders.

Terugblikkend op een vorig gesprek. “Er zijn nog zoveel leuke dingen te vertellen. Wist je dat er van mij nog een beeldje staat in de binnentuin van het Antonius-ziekenhuis?”

Foto privécollectie

1992 Aangeboden door
Medische Staf bij de
nieuwbouw van de
Polikliniek Hofpoort

Dan volgt weer een bijzonder verhaal. Smakelijk vertelt Jan: “Het Hofpoort, zo heette dat toen, had me een opdracht gegeven voor een ontwerp van een beeld. Kennelijk was dat ondershands gebeurd en wist de leiding er niet van. Ik was daar half mee klaar en toen kwam het bericht dat dit helaas niet als officiële opdracht was bedoeld. Er moest eerst een commissie komen. Je wilt het niet geloven, ik mocht er wel aan doorwerken, maar ze kozen toch iets anders. Ze zaten natuurlijk nog wel met die oude opdracht en daarom hebben ze het toch nog wel gekocht, maar het voelde wel als een pleister op de wonde.”

Het betreffende beeldje in te vinden via de receptie. Die verwijst je naar het zogenaamde

“Tuintje bij de Kaak”. Dat is in het ziekenhuis de codetaal voor de binnentuin die grenst aan de afdeling Kaakchirurgie. Het is geen openbare ruimte en het beeldje is daarom in catalogi over kunstwerken in Woerden niet te vinden.

Foto privécollectie

Bij de fa Gevaert, Stationsweg

De meeste beelden van Jan zijn al jaren in het straatbeeld opgenomen. Soms op een minder opvallende plek.

We bespreken er een paar zoals de “Scherf” op de Van der Valk Bouwmanlaan vlak bij het station, we praten over het “Schrijvende meisje” bij de Constantijnschool in Molenvliet en het roestvrijstalen kunstwerk voor het kantoor van de firma Gevaert aan de Stationsweg.

Dit kunstwerk lijkt qua vorm enigszins op het kunstwerk bij BluePrint Automation langs de Steinhagense weg. Echter bij nadere kennismaking blijkt de overeenkomst alleen dat ze beide kunnen bewegen. Allebei hebben ze een vierde dimensie. Jan: “Op de Stationsweg kan hij draaien door de wind, probeer het maar eens uit”.

Vertel eens wat meer over dat kunstwerk bij BluePrint Automation

Foto privécollectie

bij BluePrint Automation langs de Steinhagenseweg

“Bij BluePrint Automation (BPA) kan hij echt rollen over een eigen rolbaan. Die heb ik als een soort innovatie-werk samen met Bob Prakke van BPA ontwikkeld. Er staat er ook een bij het hoofdkantoor in Virginia. Ja, en in Amerika is die veel groter natuurlijk.”

Jan gaat er eens bij staan, strekt zijn armen uit en maakt daarmee duidelijk dat dit wel een heel bijzonder groot kunstwerk is.

“Die in Virginia kan rollen over het gazon. Daar heb ik ook mooie foto’s van. En anders moet je even langs bij BluePrint.”

Het gazon met dat reusachtige werk is via Google Maps in Virginia inderdaad vrij snel terug te vinden. Het moet heel groot zijn.

Bob Prakke bij het transport op de Innovation Drive, Virginia, USA

Dan word je toch nieuwsgierig.

Op bezoek bij BluePrint Automotion in Woerden. Daar vertelt een enthousiaste Dick van Weenen over het ontstaan van de beide kunstwerken.

Hij licht toe: “De filosofie hierachter is dat je bij innovatie nu eenmaal niet rechtstreeks op een doel kunt afgaan, maar dat je soms onverwachte wendingen moet maken om tot een oplossing te komen. Daar gaat het in ons bedrijf om. Innovatie, onverwachte dingen”.

Op de vloer van zijn werkkamer laat Dick die onverwachte wendingen met een klein model nog eens duidelijk zien.

Ik neem me voor om in een boek over Jan’s werk hier meer aandacht aan te besteden. Heel mooi hoe de filosofie van Jan om onverwachte dimensies aan zijn werk te geven overeenkomt met de bedrijfsfilosofie van BluePrint Automation.

Jan, we gaan nu toch echt afsluiten.

“Maar dan wel met een vrolijke noot.

Weet je waar ik verschrikkelijk om heb moeten lachen. Dat was om dat schilderij van Banksy, het meisje met de ballon, dat zichzelf vernietigde, direct nadat het voor ruim een miljoen was geveild. Schitterend vind ik dat. Oh, daar kan ik zo’n schik over hebben.”

Dit voorbeeld van Banksy is beslist een mooie afsluiting. Banksy financierde eind augustus 2020 een boot die vluchtelingen op de Middellandse Zee redt.

De boot is knalroze geverfd en op de zijkant staat een kunstwerk afgebeeld.

Daarop is een meisje met een reddingsvest te zien, dat zich vasthoudt aan een reddingsboei in de vorm van een hart.

Openhartig, vrolijk, wijs, boos, tevreden, er gewoon schik in hebben. Het komt recht uit het hart van Jan Vermaat, een begaafde en bijzonder charmante kunstenaar die we in ons midden mogen hebben.

Dit is het einde van een serie gesprekken voor de Nieuwsbrief van de Kunstkring Woerden. Het schrijven van het boek begint.

Theo Aarsen, 1 september 2020